Závodní větroň historika z 1947 - konstrukce Vítězslav Hemza

M O R A V A

Slávek Hemza byl známý i plodný konstruktér modelů na gumový pohon a pro připomenutí uvádím aspoň Korkorán,Avia 535,Huricane z roku 1940. V následujících létech se svým bratrem a brněnskými modeláři stavěli hlavně modely větroňů.Byly to modely Junior B,junior C,Spejbl,Kondor a Morava z roku 1947,což byla jeho poslední modelářská konstrukce,zveřejněná v časopisu Rozlet 1948.Po roce 1947 se Slávek se svým bratrem a modeláři Lanštiakem,Fárským,Chloupkem a Bedřichem více věnovali plachtařině a létání na skutečných letadlech.Zbrněnské party se však modelařině nadále věnovali Kočí,Jančařík,Stýpa,Husička,Drnec,Bor,Pišl či Pohánělˇ.Mnozí se pak věnovali modelařině řadu let a skonstruovali mnoho pěkným modelů a některé se objeví i na těchto stránkách časem.

V popisu modelu Morava jeho konstruktér píše:Model je postavený dle proposic FAI a určen pro modeláře,kteří nejsou příliš pokročilí,ale přesto se chtějí zúčastniti závodů.Proto jsou tvary tak jednoduché a je celý stavěn z domacích materiálu.

T r u p - je vpředu šestibokého průřezu a za křídlem přechází do čtvercového,nad kterým je mírně nadsazená směrovka.Dva hlavní podélníky jsou 4x8,ostatní 4x4 předem ohnuté nad plamenem svíčky do tvaru.Přepážky předku trupu jsou z překl.1mm vylehčením.Zadní část je stavěná systémem dvou bočnic s vlepovanými příčkami z podélníků 4x4.Hlavice je z lípového špalíku,předem tvarovaná se zářezy pro podélníky a otvorm pro zátěž.Destička pod křídlem s přechodem do trupu je z překl.1,5,včetně šikmé půlpřepážky.Pod hlavní podélník v místě usazení křídla,vlepíme výstuhy z 4x8,ve kterých jsou kotveny bukové kolíky ø4 pro úchyt křídla.

Vzadu přechází trup v nadsazenou směrovku,kde náběžka je z podélníku 2x5,steven 3x10 a odtokovka 2x8.Spodní oblouk je z bambusové štěpiny 3x4, ohnuté do tvaru nad plamenem.Nahoře je směrovka zakončená podložnou deskou z překl.1 a léty napříč.Pro úchyt výškovky jsou háčky z ocel.drátu ø1,ovázané bílou nití na náběžce i odtokovce.Startovací háček je ze stejného drátu,přivázán vespod na podélníku 4x4.Spodní boční část trupu z obou stran potažena překl.1mm,nebo aspoň výkresem a nalepenou lyží z 4x4.

K ř í d l o - je stavěné vcelku s lomením do "U" a profilem G 5 P. Žebra jsou vyřezány z překl.1mm a vylehčená.Náběžka je z podélníku 4x8, stejně jako hlavní i pomocný,jen odtokovka je 3x10 zbroušená do klínu se zářezy pro žebra.Koncové oblouky jsou lamelovány ze tří bukových podélníku 2x3.V místě zalomení jsou podélníky překlíženy z obou stran nákližky z překl.1 a na náběžce i odtokovce pojištěny rohovými výstuhami také z překl.1mm.Sestavené a slepené křídlo nalepíme na destičku z překl.1,5, podložíme napříč podložkami 3x10 a dolepíme přechod k trupu.Křídlo je k trupu připoutáno gumovými oky přes kolíky v trupu.

V ý š k o v k a - je rovněž vcelku,stavěná po polovinách se vzepětím do "V" s profilem CLARK-Y.Střední,hlavní podélník je seřezán pod úhlem vzepětí a z obou stran přelepen nákližky z překl.l.Náběžka je z 2x5,hlavní je 4x8 a odtokovka 2x8,zbroušená do klínu se zářezy pro žebra.Koncové obloučky jsou lamelovány zetří bukových podélníků 2x2.Střed je zhora potažen překl.l s léty napříč a celá výškovka je k trupu poutána gumovými oky přes ocelové háčky.

P o t a h - celého modelu je papírem Flumo,Diplom či Kablo,vypnut vodou a 3x lakován nitrolakem proti vlhkosti.Barevné ozdoby jsou stříkány fixírkou - pusou,barevnými nitrolaky.

Model i přes jednoduchou konstrukci létá velmi pěkně a nejlepšího času jsem s ním dosáhl vloni na oblastních závodech v Brně-.Medlánkách. Dokonce dorostenec V.Bor o model přišel,když mu po startu šňůrou po 16,5 minutách zmizel v mraku a už jej nikdy neviděl.Těm,co si chtějí tento jednoduchý model postavit,ozvěte se Jardovi Pavlíčkovi z Opavy,který Vám poskytne plánek ve skutečné velikosti.

Zpracoval a zkreslil dle Rozletu z 1948 Raška Zdeněk senior

Technické údaje modelu:

Rozpětí	1560mm
Délka	1090mm
Plocha celkem	35,7dm^2
Hmotnost	430g
Zatížení	12,05g/dm^2
Profil křídla	G5P
Profil výškovky	CLARK-Y
Klouzavost	1:15